

**Міська комплексна програма
соціального захисту населення міста Запоріжжя на 2025-2027 роки**

Мета програми

Соціальний захист є сьогодні основним завданням соціальної політики, яка ставить за мету забезпечення прав і гарантій людини стосовно рівня і якості життя. Об'єкти соціального захисту – це особа, сім'я, їхній добробут.

Програма спрямована на забезпечення системного підходу до організації соціальної підтримки малозабезпечених та непрацездатних громадян - мешканців міста: дітей, осіб з інвалідністю, ветеранів, пенсіонерів, інших категорій населення, створення умов для надання якісних соціальних послуг.

Склад проблеми, шляхи і способи її розв'язання

У місті проживає 204,8 тисяч пенсіонерів, серед них 13,2 тисяч ветеранів війни, понад 81,7 тисяч ветеранів праці, 25,6 тисяч осіб з інвалідністю загального захворювання, 2,1 тисячі багатодітних сімей, на обліку перебуває 153,7 тисяч внутрішньо переміщених осіб.

Щороку в місті Запоріжжі понад 15 тисяч громадян похилого віку, осіб з інвалідністю, інших громадян перебувають у складних життєвих обставинах і потребують надання соціальних послуг.

Також в місті Запоріжжі проживає понад 3,5 тисячі дітей з інвалідністю, які потребують різних видів реабілітації.

Соціальні послуги для осіб, які належать до вразливих груп населення або перебувають у складних життєвих обставинах, надаються за рахунок бюджетних коштів, з установленням диференційованої плати залежно від доходу отримувачів соціальних послуг та за рахунок отримувача соціальних послуг або третіх осіб. Тарифи на соціальні послуги визначаються та затверджуються Запорізьким міським територіальним центром соціального обслуговування (надання соціальних послуг) та Запорізьким міським центром соціальних служб.

Спираючись на аналіз звернень громадян, з кожним роком збільшуються показники з кількості поданих заяв мешканців міста, які потребують певних видів соціальних послуг, передусім адресної матеріальної грошової допомоги на лікування, проведення хірургічних операцій, медико-соціальної реабілітації, стоматологічних послуг, а також допомоги на прожиття, придбання продуктів харчування, одягу тощо. Більшість таких звернень надходять від осіб похилого віку, ветеранів війни та праці, членів сімей загиблих (померлих) воїнів, осіб з інвалідністю, багатодітних сімей та одиноких громадян, як найбільш вразливої

категорії населення, які найгостріше відчувають негативні наслідки погіршення економічної ситуації.

Комплексний та системний підхід соціального захисту населення здійснюватиметься шляхом координації зусиль соціальних служб міста, організацій та установ у справі захисту прав громадян на належний рівень життя. При цьому буде максимально застосовано принцип індивідуалізації та комплексного підходу під час надання соціальних послуг з урахуванням потреб конкретних осіб.

З метою забезпечення реалізації Законів України «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про соціальні послуги», «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», «Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні», «Про реабілітацію осіб з інвалідністю в Україні», «Про забезпечення організаційно - правових умов соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування», «Про соціальну роботу з сім'ями, дітьми та молоддю», «Про основи соціального захисту бездомних осіб і безпритульних дітей», «Про основні засади молодіжної політики», «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи», «Про соціальний захист дітей війни», «Про основні засади соціального захисту ветеранів праці та інших громадян похилого віку в Україні», «Про соціальну адаптацію осіб, які відбувають чи відбули покарання у виді обмеження волі або позбавлення волі на певний строк», та інші розроблена Міська комплексна програма соціального захисту населення міста Запоріжжя, яка являє собою комплекс заходів, що здійснюються на місцевому рівні в доповнення до державних соціальних гарантій.

Для забезпечення прав громадян на пільговий проїзд, у рамках Міської комплексної програми за рахунок коштів бюджету Запорізької міської територіальної громади здійснюються видатки на компенсацію пільгового проїзду окремих категорій громадян.

Крім того, передбачені видатки на надання пільг окремим категоріям громадян з оплати послуг зв'язку та надання інших передбачених законодавством пільг.

Програма ґрунтується на створенні в місті системи цільової адресної допомоги та надання соціальних послуг, постійному аналізі матеріального забезпечення громадян, що знаходяться під патронажем органів системи соціального захисту населення.

Завдання і заходи програми

Завдання 1. Комплексні заходи по соціальному захисту населення

З метою посилення соціального захисту найбільш вразливих верств населення міста Запоріжжя заплановано надання двох основних видів допомоги:

адресна допомога за особистими зверненнями тим сім'ям або окремим громадянам, які опинилися в складних життєвих обставинах;

адресна цільова допомога окремим категоріям мешканців міста, які найбільш потребують соціальної підтримки - це особи з інвалідністю (у тому числі діти з інвалідністю), сім'ї з дітьми, ветерани війни, сім'ї загиблих військовослужбовців та інші.

Більшість звернень надходить до виконавчих органів ради від мешканців міста, які гостро потребують окремих видів соціальної допомоги, передусім, адресної матеріальної допомоги на прожиття або лікування, проведення хірургічних операцій, зубопротезування, на відновлення пошкодженого житла внаслідок ракетних обстрілів, у зв'язку з військовою агресією російської федерації проти України, тощо.

Передбачається надання адресної матеріальної допомоги у грошовому та натуральному вигляді мешканцям міста Запоріжжя, у яких виникли складні життєві обставини або які потрапили в екстремальну ситуацію; надання послуг бездомним особам; проведення заходів до святкових та пам'ятних дат; інші заходи.

З метою матеріальної підтримки мешканців міста планується надання адресної цільової допомоги: дітям з інвалідністю, хворим на онкологію у розмірі 15000 грн.; багатодітним родинам, які виховують 5 та більше дітей – 5000 грн.; сім'ям, які виховують двох дітей з інвалідністю – 4000 грн.; іншим зазначеним у Програмі категоріям сімей з дітьми, особам з інвалідністю, особам, які постраждали внаслідок аварії на ЧАЕС – 2000 грн. Особам з інвалідністю, які знаходяться на програмному гемодіалізі, передбачено адресну цільову допомогу на проїзд до лікувальних закладів для проходження програмного гемодіалізу – 5304 грн.

Планується надання адресної цільової допомоги у розмірі 2000 грн. учасникам бойових дій та особам з інвалідністю внаслідок Другої світової війни до Дня перемоги над нацизмом у Другій світовій війні; ветеранам - визволителям міста Запоріжжя – 6000 грн. та учасникам партизанського руху під час Другої світової війни – 2000 грн.

З метою підтримки батьків та членів сімей військовослужбовців, які загинули, померли, пропали безвісті при проходженні військової служби, планується надання адресної цільової допомоги у розмірі 12000 грн.

Заплановано низку заходів для підтримки сімей військовослужбовців, загиблих на території Республіки Афганістан та на території інших держав: надання адресної цільової допомоги членам сімей військовослужбовців, загиблих на території Республіки Афганістан та на території інших держав у розмірі 12000грн., особам з інвалідністю з дитинства, батьки яких загинули на території Республіки Афганістан та на території інших держав у розмірі 15000 грн. Передбачено надання адресної цільової допомоги на часткове відшкодування витрат за поховання батьків військовослужбовців, загиблих на території Республіки Афганістан та на території інших держав.

Для підтримки осіб з інвалідністю внаслідок війни з числа учасників бойових дій на території Республіки Афганістан та на території інших держав передбачено надання адресної цільової допомоги у розмірі 2000 грн.

З метою підтримки бездомних осіб та інших категорій громадян, які опинились в складних життєвих обставинах, планується надання гарячого харчування в осінньо-зимовий період та надання інших видів послуг. Організація надання гарячого харчування бездомних осіб та інших категорій громадян, які опинились в складних життєвих обставинах, здійснюється Департаментом соціального захисту населення Запорізької міської ради, у разі необхідності іншими установами, громадськими або благодійними організаціями. З цією метою передбачено кошти на надання гарячого харчування в осінньо-зимовий період в розрахунку вартості однієї порції не більше 45 грн.

Для підтримки людей похилого віку передбачається привітання громадян міста, яким виповнюється 100 та більше років з виплатою адресної матеріальної допомоги у розмірі 3000 грн. та врученням подарунку.

Родинам перших народжених дітей хлопчика та дівчинки 01 січня (Новий рік) і у першу суботу жовтня (День міста Запоріжжя) передбачається надання адресної цільової допомоги у розмірі 15000 гривень.

Комплексними заходами по соціальному захисту населення передбачено низку інших заходів щодо соціальної підтримки мешканців міста.

Допомога за особистими зверненнями

адресна грошова допомога;

матеріальна допомога тяжкохворим громадянам, що потребують лікування, яке дорого коштує;

адресна цільова допомога пільговим категоріям громадян на зубне протезування;

адресна цільова допомога особам з інвалідністю на часткову оплату за зберігання транспортних засобів на автостоянках;

адресна матеріальна допомога громадянам для вирішення житлових, інших проблем, пов'язаних з пожежею та іншими екстремальними ситуаціями;

адресна матеріальна допомога особам, у яких пошкоджене житло внаслідок ракетних обстрілів, диверсій тощо, спричинених військовою агресією російської федерації;

адресна матеріальна допомога особам на ремонт покрівель окремих категорій нерухомого майна, пошкодженого внаслідок ракетних обстрілів, диверсій тощо, спричинених військовою агресією російської федерації;

екстрена матеріальна допомога громадянам, які потребують невідкладної натуральної і грошової допомоги;

допомога на поховання померлої особи з числа тих, що зазначені у Порядку надання допомоги на поховання деяких категорій осіб виконавцю волевиявлення померлого або особі, яка зобов'язалася поховати померлого, затвердженому Постановою Кабінету Міністрів України від 31.01.2007 № 99 (зі змінами);

адресна матеріальна допомога громадянам, яким виповнилося 100 та більше років.

Адресна цільова допомога

Підтримка дітей

- адресна цільова допомога дітям з інвалідністю, хворим на онкологію;
- адресна цільова допомога дітям з інвалідністю, хворим на цукровий діабет;
- адресна цільова допомога дітям з інвалідністю, захворювання яких пов'язано з наслідками аварії на ЧАЕС;
- адресна цільова допомога дітям, хворим на соціальні хвороби;
- адресна цільова допомога сім'ям, в яких дітей з інвалідністю виховують батьки з інвалідністю;
- адресна цільова допомога дітям з інвалідністю, які виховуються в багатодітних сім'ях;
- адресна цільова допомога дітям, хворим на туберкульоз;
- адресна цільова допомога сім'ям, які виховують двох дітей з інвалідністю;
- адресна цільова допомога дітям з інвалідністю, прикутим до ліжка;
- адресна цільова допомога дітям з інвалідністю, хворим на ДЦП;
- адресна цільова допомога дітям з інвалідністю з синдромом аутизм;
- адресна цільова допомога дітям - майбутнім першокласникам з багатодітних та інших сімей;
- адресна цільова допомога дітям-сиротам, дітям, позбавленим батьківського піклування, які мають інвалідність;
- адресна цільова допомога багатодітним сім'ям, які виховують п'ять та більше дітей;
- адресна цільова допомога родинам перших народжених дітей (хлопчик та дівчинка).

Підтримка осіб з інвалідністю

- адресна цільова допомога особам, які знаходяться на програмному гемодіалізі, у т.ч. дітям;
- адресна цільова допомога особам з інвалідністю з пересадженими органами, у т.ч. дітям;
- адресна цільова допомога особам з інвалідністю з порушенням зору I та II груп;
- адресна цільова допомога студентам з інвалідністю, які навчаються у закладах вищої освіти;
- адресна цільова допомога особам з інвалідністю, які пересуваються на кріслах колісних;
- надання реабілітаційної допомоги громадянам, хворим на онкологію;
- надання транспортних послуг особам з інвалідністю та іншим громадянам через Запорізький міський територіальний центр соціального обслуговування (надання соціальних послуг).

Підтримка ветеранів, пенсіонерів, інших малозабезпечених громадян

- адресна цільова допомога учасникам бойових дій та особам з інвалідністю внаслідок Другої світової війни;

адресна цільова допомога ветеранам - визволителям міста Запоріжжя;
адресна цільова допомога учасникам партизанського руху під час Другої світової війни;

адресна цільова допомога батькам та членам сімей військовослужбовців, які загинули, померли, пропали безвісті при проходженні військової служби;

адресна цільова допомога особам з інвалідністю внаслідок війни з числа учасників бойових дій на території Республіки Афганістан та на території інших держав;

адресна цільова допомога членам сімей військовослужбовців, загинув на території Республіки Афганістан та на території інших держав;

адресна цільова допомога на часткове відшкодування витрат за поховання батьків військовослужбовців, загинув на території Республіки Афганістан та на території інших держав;

адресна цільова допомога сім'ям, що втратили годувальника внаслідок Чорнобильської катастрофи;

адресна цільова допомога ліквідаторам та потерпілим внаслідок аварії на Чорнобильській АЕС.

Надання послуг, допомог бездомним особам та іншим категоріям громадян

організація гарячого харчування бездомних осіб та інших категорій громадян, які опинились в складних життєвих обставинах;

надання послуг, допомог бездомним особам та іншим категоріям громадян.

Проведення заходів до святкових та пам'ятних дат

новорічні свята для дітей;

заходи до святкових, знаменних та пам'ятних дат;

придбання подарунків до знаменних та пам'ятних дат в житті громадян.

Інші заходи. Оплата заходів та послуг згідно з окремими рішеннями виконавчого комітету Запорізької міської ради, розпорядженнями міського голови або наказами Департаменту соціального захисту населення Запорізької міської ради.

Положення про порядок надання адресної грошової допомоги; матеріальної допомоги тяжкохворим громадянам, що потребують лікування, яке дорого коштує; адресної матеріальної допомоги громадянам для вирішення житлових, інших проблем, пов'язаних з пожежею та іншими екстремальними ситуаціями; адресної матеріальної допомоги особам, у яких пошкоджене житло внаслідок ракетних обстрілів, диверсій тощо, спричинених військовою агресією російської федерації; екстреної матеріальної допомоги громадянам, які потребують невідкладної натуральної і грошової допомоги; допомоги на поховання померлої особи з числа тих, що зазначені у Порядку надання допомоги на поховання деяких категорій осіб виконавцю волевиявлення

померлого або особі, яка зобов'язалася поховати померлого, затвердженому Постановою Кабінету Міністрів України від 31.01.2007 № 99 (зі змінами); адресної матеріальної допомоги особам на ремонт покрівель окремих категорій нерухомого майна, пошкодженого внаслідок ракетних обстрілів, диверсій тощо, спричинених військовою агресією російської федерації; адресної матеріальної допомоги до святкових, знаменних та пам'ятних дат затверджуються рішенням виконавчого комітету Запорізької міської ради.

Порядок надання адресних цільових допомог; адресної матеріальної допомоги громадянам, яким виповнилося 100 та більше років; надання послуг, допомог бездомним особам та іншим категоріям громадян; надання реабілітаційної допомоги громадянам, хворим на онкологію; надання транспортних послуг особам з інвалідністю та іншим громадянам через Запорізький міський територіальний центр соціального обслуговування (надання соціальних послуг); проведення новорічних свят для дітей та придбання подарунків до знаменних та пам'ятних дат в житті громадян затверджуються наказом Департаменту соціального захисту населення Запорізької міської ради.

Завдання 2. Матеріальне заохочення Почесних громадян міста Запоріжжя

Особам, яким присвоєно звання «Почесний громадянин міста Запоріжжя», щомісячно виплачується винагорода у розмірі мінімальної заробітної плати, що склалась на 01 січня відповідного року.

Завдання 3. Фінансова підтримка громадських об'єднань ветеранів міста Запоріжжя

Завдання спрямоване на забезпечення конструктивної взаємодії, соціального партнерства між органами місцевого самоврядування та громадськими об'єднаннями ветеранів міста.

Фінансова підтримка громадським об'єднанням ветеранів надається з урахуванням вимог статті 20 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», а саме на покриття витрат на оплату комунальних послуг щодо приміщень, в яких об'єднання проводить свою статутну діяльність, послуг зв'язку, оренди нежитлових приміщень та інших виплат, пов'язаних з використанням приміщень, а також на матеріальне заохочення активу у сумі, що не перевищує 3000 грн. на місяць.

Завдання 4. Компенсація пільгового проїзду окремих категорій громадян

З метою розв'язання проблем соціального захисту громадян, які мають право пільгового проїзду згідно чинного законодавства, на місцевому рівні розроблені наступні заходи:

компенсаційні виплати на пільговий проїзд автомобільним транспортом окремим категоріям громадян;

компенсаційні виплати за пільговий проїзд окремих категорій громадян в комунальному транспорті міста Запоріжжя.

До окремих категорій громадян, за які здійснюються компенсаційні виплати за пільговий проїзд, відносяться особи, які мають право на пільги за соціальною ознакою. Компенсаційні виплати проводяться в межах річних планових призначень, затверджених у додатку 1.

З метою надання додаткових соціальних гарантій для багатодітних сімей, проводяться компенсаційні виплати Запорізькому комунальному підприємству міського електротранспорту «Запоріжелектротранс» за надання права безкоштовного проїзду в трамваях, тролейбусах та автобусах підприємства одному з батьків багатодітної сім'ї, зареєстрованим в м.Запоріжжя, шляхом надання проїзних квитків.

Порядок розрахунку компенсаційних виплат за пільговий проїзд окремих категорій громадян на міських маршрутах загального користування викладений у додатку 5.

Завдання 5. Надання пільг на послуги зв'язку та інших пільг мешканцям міста Запоріжжя

З метою розв'язання проблем соціального захисту громадян, які мають право на пільги на послуги зв'язку та інші пільги згідно чинного законодавства, за рахунок коштів бюджету Запорізької міської територіальної громади забезпечується:

- надання пільг окремим категоріям громадян з оплати послуг зв'язку;
- щомісячна виплата грошової компенсації витрат на автомобільне паливо деяким категоріям громадян;
- відшкодування безплатного проїзду окремих категорій громадян міста Запоріжжя транспортом дальнього сполучення;
- відшкодування безплатного проїзду транспортом дальнього сполучення громадян міста Запоріжжя, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи;
- безоплатне забезпечення санаторно-курортним лікуванням деяких категорій громадян міста Запоріжжя;
- відшкодування за спорудження на могилі померлого (загиблого) незалежно від часу смерті надгробка за встановленим Урядом України зразком та виплата одноразової допомоги на поховання;
- матеріальна допомога для проведення капітального ремонту власних житлових будинків (квартир) особам, які мають право на таку пільгу.

Порядок відшкодування витрат на надання пільг окремим категоріям громадян з послуг зв'язку та інших передбачених законодавством пільг викладений у додатку 4.

Завдання 6. Створення умов для надання соціальних послуг особам, які належать до вразливих груп населення, через діяльність Запорізького міського територіального центру соціального обслуговування (надання соціальних послуг)

Завдання спрямоване на створення умов для надання якісних соціальних послуг у відділеннях територіального центру шляхом оновлення та

покращення матеріально-технічної бази, проведення капітальних ремонтів, реконструкцій будівель тощо.

Завдання 7. Підтримка внутрішньо переміщених осіб

В рамках виконання завдання передбачено надання грошової допомоги на тимчасове проживання внутрішньо переміщеним особам, які отримали статус згідно законодавства та взяті на облік в Департаменті соціального захисту населення Запорізької міської ради.

Порядок використання коштів для надання грошової допомоги на тимчасове проживання внутрішньо переміщеним особам викладений у додатку 6.

Завдання 8. Забезпечення соціальними послугами громадян похилого віку, осіб з інвалідністю, дітей з інвалідністю, хворих, які не здатні до самообслуговування і потребують сторонньої допомоги

Завдання спрямоване на виплату компенсації фізичним особам, які надають соціальні послуги з догляду:

на непрофесійній основі;

без здійснення підприємницької діяльності на професійній основі.

Реалізація завдання здійснюється з урахуванням вимог постанов Кабінету Міністрів України від 23.09.2020 № 859 «Деякі питання призначення і виплати компенсації фізичним особам, які надають соціальні послуги з догляду на непрофесійній основі» та від 06.10.2021 № 1040 «Деякі питання призначення і виплати компенсації фізичним особам, які надають соціальні послуги з догляду без здійснення підприємницької діяльності на професійній основі».

Завдання 9. Соціальна підтримка мешканців міста через діяльність Запорізького міського центру соціальних служб

Завдання спрямоване на забезпечення необхідною допомогою громадян, які постраждали внаслідок обстрілів з боку російської федерації, житло яких зруйноване або пошкоджене.

Завдання 10. Соціальна підтримка вразливих верств населення міста міжнародними партнерами

В рамках меморандуму про взаєморозуміння між Дитячим фондом організації об'єднаних націй (ЮНІСЕФ) та Запорізькою міською радою передбачається надання:

грошової допомоги вразливим верствам населення у відповідь на майбутні потрясіння як захід щодо забезпечення готовності до реагування на надзвичайні ситуації у період дії воєнного стану;

одноразової грошової допомоги домогосподарствам, які зазнали безпосереднього впливу обстрілів, зокрема у випадках пошкодження або знищення житла, а також у разі поранення чи загибелі членів родини.

Обсяги та джерела фінансування

Обсяг видатків на фінансове забезпечення реалізації Програми здійснюється за рахунок коштів бюджету Запорізької міської територіальної громади, а також за рахунок інших джерел, не заборонених чинним законодавством, та визначений у додатку 2.

Очікувані результати виконання програми

Очікувані результати виконання Програми визначені у додатку 3.

Координація та контроль за ходом виконання програми

Координацію та контроль за ходом виконання програми здійснює головний розпорядник бюджетних коштів - Департамент соціального захисту населення Запорізької міської ради.

Реалізацію програми здійснюють Департамент соціального захисту населення Запорізької міської ради та розпорядники бюджетних коштів нижчого рівня:

Запорізький міський територіальний центр соціального обслуговування (надання соціальних послуг);

Запорізький міський центр соціальних служб.

Головний розпорядник бюджетних коштів:

координує дії розпорядників бюджетних коштів нижчого рівня та одержувачів бюджетних коштів в процесі реалізації бюджетної програми;

здійснює внутрішній контроль за фінансуванням, взяттям бюджетних зобов'язань розпорядниками бюджетних коштів нижчого рівня та одержувачами бюджетних коштів і витрачанням ними бюджетних коштів;

на підставі отриманої інформації від розпорядників бюджетних коштів нижчого рівня та одержувачів бюджетних коштів (у встановлені терміни) готує паспорт бюджетної програми та звіт про виконання паспортів бюджетної програми;

проводить аналіз стану реалізації виконання бюджетної програми.

Секретар міської ради

Регіна ХАРЧЕНКО